

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/002 van 17 januari 2023

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot regeling van de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling, vermeld in hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot bepaling van de inwerkingtreding van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de bepalingen over gegevensverwerking en informatie-uitwisseling
roepnaam	(besluit gegevensverwerking hulpverlening gedetineerden)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 16 december 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 16 december 2022, ontvangen door de VTC op 17 december 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 17 januari 2023;

Brengt op 17 januari 2023 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie (hierna “de adviesvrager”) verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van besluit tot *regeling van de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling, vermeld in hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot bepaling van de inwerkingtreding van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de bepalingen over gegevensverwerking en informatie-uitwisseling.* (hierna “het Ontwerp”), met een uitgebreide toelichting in de adviesvraag.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp specificeert welke persoonsgegevens betreffende gedetineerden verwerkt en gedeeld kunnen worden in het kader van de praktische organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.
4. Dit besluit brengt daarnaast het besluit van 13 december 2013 in overeenstemming met de huidige situatie na de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving voor wat betreft de aanduiding van de minister die bevoegd is voor de uitvoering ervan en voor wat betreft bepalingen inzake de subsidiëring van de ondersteuningsfunctie. Tot slot brengt het besluit de bepalingen van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden¹ in uitvoering.
5. De adviesvraag geeft meer duiding bij de specificiteit van de organisatie van hulp- en dienstverlening binnen de gevangeniscontext en bij de huidige werking in dit kader:

1. Gevolgen van de gevangeniscontext voor de praktische organisatie van hulp- en dienstverlening:

6. De hulp- en dienstverlenende actoren moeten dus zowel onderling als met de penitentiaire administratie gegevens delen omdat
  - de gedetineerden over het algemeen niet de mogelijkheid hebben om zich vrij te verplaatsen en moeten begeleid worden. Ze hebben over het algemeen geen toegang tot digitale communicatiemiddelen en maken gebruik van schriftelijke rapportbriefjes;
  - hulp- en dienstverlenende actoren (over het algemeen) ook niet continu aanwezig zijn in de gevangenis;
  - er maar een beperkt aantal gesprekslokalen zijn en hulp- en dienstverlenende actoren hulp nodig hebben van het penitentiair personeel.

2. Concreet verloop van de praktische organisatie van het aanbod

7. Het hulp- en dienstverleningsaanbod wordt bekendgemaakt via affiches, flyers, infomomenten, individuele gesprekken, enz. Om gebruik te kunnen maken van hulp- en dienstverlening in de gevangenis, moeten gedetineerden zich inschrijven. Dit doen ze meestal aan de hand van een schriftelijk rapportbriefje.
8. Vervolgens wordt door de leden van het coördinatieteam (overlegorgaan samengesteld uit hulp- en dienstverleners van verschillende organisaties) per activiteit een lijst gemaakt van de gedetineerden die willen deelnemen (deelnemerslijst) en wordt (in samenspraak met de penitentiaire administratie, meer bepaald de gevangenisdirectie) bepaald wie uiteindelijk zal kunnen starten.

---

¹ <https://codex.vlaanderen.be/Portals/Codex/documenten/1022861.html>

9. Medewerkers van de penitentiaire administratie (meer bepaald het bewakend personeel) gebruiken de deelnemerslijsten ook om de geselecteerde gedetineerden vanuit hun cel naar de locatie van de activiteit (binnen de gevangenis) te brengen.
10. In het kader van inschrijvingsbeheer worden tot slot ook aanwezigheidslijsten bijgehouden.
11. Individuele begeleidingsgesprekken kunnen zowel op aanvraag van de gedetineerde zelf als op initiatief van de actor plaatsvinden.
12. De onderlinge communicatie verloopt ook hier meestal via schriftelijke rapportbriefjes. De actor komt op afgesproken tijdstippen naar de gevangenis, bezorgt aan de penitentiaire administratie (bewakend personeel) een lijst van de gedetineerden die hij die dag wilt spreken, en het bewakend personeel begeleidt de gedetineerden vanuit hun cel naar het gesprekslokaal (en nadien weer terug).

3. Gegevensverwerking in het kader van de praktische organisatie

13. In functie van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening moet een beperkt aantal (persoons)gegevens van gedetineerden verwerkt worden.

4. Een digitaal systeem ter ondersteuning van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden (ACSY)

14. Conform artikel 16 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden stelt de Vlaamse Regering aan de personen die belast zijn met de beleidscoördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en aan de actoren een digitaal systeem ter beschikking ter ondersteuning van de gegevensverwerking en -uitwisseling in het kader van de praktische organisatie van het groepsaanbod. In 2020 werd een digitaal systeem – ACSY – in gebruik genomen in functie van deze gegevensverwerking en -uitwisseling.
15. Concreet bevat het systeem basisinformatie over het groepsaanbod (naam activiteit, wanneer gaat deze door, in welk lokaal, wie is de lesgever), welke gedetineerde geïnteresseerd is in dit aanbod, welke gedetineerde zich effectief inschrijft voor dit aanbod, of de gedetineerde effectief aanwezig was voor dit aanbod, enz.
16. De artikelen 2 t.e.m. 10 van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

17. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld minstens de volgende zijn:

- de gedetineerden;
- personen uit hun netwerk;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- het betreft in de eerste plaats identificatiegegevens van de gedetineerde en gegevens betreffende zijn verblijf binnen de gevangenis (bv. of de persoon aanwezig is in de inrichting, celnummer);
- daarnaast betreft het gegevens die nodig zijn om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor een bepaald aanbod en/ of om iemand te kunnen inschrijven, zoals geslacht, nationaliteit, geboortedatum, geboorteplaats, contacttaal en studiebewijs, welke gedetineerde geïnteresseerd is in het aanbod, welke gedetineerde zich effectief inschrijft voor dit aanbod, of de gedetineerde effectief aanwezig was voor dit aanbod, enz.
- (veel) gegevens over de gedetineerde en diens netwerk die nodig zijn in het kader van de specifieke hulpverlening.

18. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

19. De wettelijke basis van het Ontwerp is het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, dat bij decreet van 26 februari 2021 werd gewijzigd om in een regelgevend kader te worden voorzien voor deze gegevensverwerking, dat voldoende nauwkeurig, voorspelbaar en specifiek is. Het decreet geeft delegatie aan de Vlaamse Regering om bepaalde aspecten verder uit te werken.
20. Het wijzigingsdecreet bedoelde een meer inhoudelijke afstemming met de AVG te verwezenlijken en dit wat de volgende nog niet geregelde aspecten betrof:
- A - wettelijke basis voor de verwerking van art 9 en 10 gegevens;
  - B - wettelijke basis voor informatiedeling;
  - C - afstemmen met aangepaste (beperkttere) scope digitaal systeem;
  - D - bepalen van de bewaartermijn.
21. De VTC heeft een advies verleend bij het ontwerp van wijzigingsdecreet². De VTC had geen opmerkingen bij het ontwerp.
22. Het decreet bevat de volgende bepalingen i.v.m. gegevensverwerking (onderlijning VTC):

“HOOFDSTUK 4 Gegevensverwerking en informatie-uitwisseling

Artikel 14. (25/05/2018- Datum te bepalen door Vlaamse Regering³)

Met het oog op de organisatie en de opvolging van de hulp- en dienstverlening, geregeld bij of krachtens dit decreet, en om die hulp- en dienstverlening op maat van elke gedetineerde te verstrekken, verwerken de beleidscoördinatoren, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren de persoonsgegevens van de gedetineerden, met inachtneming van de bepalingen van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

Voor de realisatie van de doelstellingen, vermeld in het eerste lid, kunnen de beleidscoördinatoren, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren onder elkaar persoonsgegevens van een gedetineerde uitwisselen, met behoud van de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens of uit de regelgeving van de sectoren waartoe de actoren behoren.

Met behoud van de toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd, bepaalt de Vlaamse Regering de nadere regels voor de verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid.

---

² https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2022_032_advies.pdf

³ De inwerkingtreding wordt bepaald door artikel 12 van het Ontwerp: “Art. 12. Het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de bepalingen over gegevensverwerking en informatie-uitwisseling treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van tien dagen, die ingaat op de dag na de bekendmaking van dit besluit in het Belgisch Staatsblad.”

Voor de gegevensuitwisseling, vermeld in het tweede lid, gebruiken de beleidscoördinatoren, de personen die belast zijn met de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren de volgende identificatiemiddelen:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, vermeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als het om gegevens gaat die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister opgenomen is.

Artikel 15. (23/05/2022- ...)

De personen die belast zijn met de coördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren bezorgen aan de Vlaamse Regering gepseudonimiseerde gegevens over de hulp- en dienstverlening met het oog op de evaluatie en de bijsturing van het hulp- en dienstverleningsaanbod.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de bevoegde toezichhoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens, de voorwaarden en modaliteiten van de gegevensverwerking, vermeld in het eerste lid, nader.

Artikel 15/1.

Dit artikel is nog niet in werking. Hieronder vindt u de eerste "toekomstige versie".
(Datum te bepalen door Vlaamse Regering- ...)

Het coördinatieteam, vermeld in artikel 11, bezorgt deelnemerslijsten voor het groepsaanbod en het individuele aanbod aan de penitentiaire administratie om de deelname van gedetineerden aan dat aanbod praktisch te kunnen organiseren. Het coördinatieteam bezorgt aanwezigheidslijsten voor het opleidingsaanbod aan de penitentiaire administratie, zodat die gedetineerden kan vergoeden voor hun deelname aan dat opleidingsaanbod.

Met betrekking tot de deelnemerslijsten worden volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt:

1° identificatiegegevens van de gedetineerde;

2° gegevens met betrekking tot de concrete verblijfplaats van de gedetineerde in de gevangenis;

3° gegevens met betrekking tot het aanbod.

Met betrekking tot de aanwezighedslijsten worden volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt:

1° identificatiegegevens van de gedetineerde;

2° gegevens met betrekking tot het aanbod;

3° de aanwezigheidsstatus van de gedetineerde.

De Vlaamse Regering concretiseert de gegevens die vermeld worden op de deelnemers- en aanwezigheidslijsten, vermeld in het tweede en derde lid.

Artikel 16. (25/05/2018- Datum te bepalen door Vlaamse Regering)

De Vlaamse Regering stelt aan de personen die belast zijn met de beleidscoördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren een digitaal systeem ter beschikking ter ondersteuning van de gegevensverwerking en -uitwisseling, vermeld in artikelen 14 en 15, met uitzondering voor de taken van trajectbegeleiding.

De entiteit die verantwoordelijk is voor de coördinatie en ondersteuning van de organisatie van de hulp- en dienstverlening is verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de organisatie van het digitaal systeem vermeld in het eerste lid.

In het tweede lid wordt verstaan onder verwerkingsverantwoordelijke : de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De personen die belast zijn met de beleidscoördinatie, de trajectbegeleiding of de ondersteuning, en de actoren zijn verantwoordelijk voor de inhoud die ze ter beschikking stellen via het digitale systeem en voor het zorgvuldige gebruik van de gegevens, al dan niet persoonsgegevens, die ze verkregen hebben via het digitale systeem.

Artikel 16/1.

*Dit artikel is nog niet in werking. Hieronder vindt u de eerste "toekomstige versie".
(Datum te bepalen door Vlaamse Regering- ...)*

De gegevens over een gedetineerde in het digitale systeem, vermeld in artikel 16 van dit decreet, worden bewaard tot één jaar na de laatste deelname aan het aanbod."

23. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
24. Als rechtvaardigingsgrond werd er voor het decreet al verwezen naar het zwaarwegend algemeen belang: het is in het belang van de samenleving dat gedetineerden een beroep kunnen doen op hulp- en dienstverlening. Daarom richt de Vlaamse Gemeenschap de hulp- en dienstverlening die buiten de muren beschikbaar is, ook binnen de gevangenis muren in. De nota aan de Vlaamse Regering verwijst ook naar dit zwaarwegend algemeen belang. De rechtmatigheid van de verwerking wordt dus in de eerste plaats verantwoord door de noodzakelijkheid voor het uitvoeren van een taak van algemeen belang, zoals bedoeld in artikel 6, 1, e), AVG.
25. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁴, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁵ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁶

---

⁴ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁵ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁶ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18

26. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁷, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
27. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
28. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven. De VTC stelt vast dat met het decreet en het besluit een zeer uitgewerkte regeling tot stand komt.
29. Er is sprake van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen en ook van die bedoeld in artikel 10, AVG. Dit wordt door de Adviesvrager zelf aangeduid in de nota aan de Vlaamse Regering als reden om een regeling uit te werken die aanvullend is bij de bestaande regelgeving.

“In het kader van de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden worden er ook gezondheidsgegevens en persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafrechtelijke feiten zoals bedoeld in artikel 9 en artikel 10 van de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) verwerkt. Zo kunnen onder andere gegevens zoals het celnummer, het statuut (beklaagd/ veroordeeld/ geïnterneerd) en louter het feit dat iemand gedetineerd is, beschouwd worden als strafrechtelijke gegevens. Daarnaast worden ook gezondheidsgegevens verwerkt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een individueel begeleidingsaanbod met therapeutische doeleinden, maar kan ook nodig zijn in het kader van de praktische organisatie van bijvoorbeeld beroepsopleidingen, waarbij specifieke aspecten rond medische geschiktheid worden nagegaan.”

“Het ontwerpbesluit geldt als een aanvulling op de reeds bestaande (sectorale) regelgeving van de verschillende betrokken partners. Het decreet geeft hen een rechtsgrond om de nodige (gevoelige) persoonsgegevens van gedetineerden te kunnen verwerken, om hun opdracht van zwaarwegend algemeen belang te kunnen uitvoeren.”

30. De verwerking van bijzondere persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 9 is in principe verboden. De adviesvrager verwijst naar de uitzonderingsgrond noodzakelijkheid om redenen van zwaarwegend algemeen belang. De

---

november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁷ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10 is enkel mogelijk onder toezicht van een overheid, wat hier het geval is, of als de verwerking toegestaan is door lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. De wettelijke regeling wordt hier dus verder uitgewerkt.

31. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven ook strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

32. Artikel 10 van het Ontwerp komt tegemoet aan de eerste twee eisen:

“Art. 10. De beleidscoördinator, de trajectbegeleider, de organisatieondersteuner en de actor melden zich aan bij hun eigen organisatie als ze gegevens willen verwerken in het digitale systeem, vermeld in artikel 16, eerste lid, van het decreet van 8 maart 2013. De Vlaamse minister, bevoegd voor de coördinatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden, bepaalt het verloop van de toekenning van toegangsrechten tot het digitale systeem en de beveiliging van de verzending van gegevens naar het digitale systeem in dat kader.

De coördinerende Vlaamse overheidsdienst en de organisaties die de trajectbegeleiders, de organisatieondersteuners en de actoren tewerkstellen, stellen, elk voor hun eigen personeelsleden, in het kader van het digitale systeem een lijst op conform artikel 9 en 10, §2, eerste lid, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

In het tweede lid wordt verstaan onder de coördinerende Vlaamse overheidsdienst: de entiteit die conform artikel 10, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden verantwoordelijk is voor de coördinatie van de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.

[...]. “

33. Zie ook verder onder het luik “minimale gegevensverwerking”.

34. De VTC beveelt aan om minstens in de nota te verduidelijken aan welke vertrouwelijkheids garanties de aangewezen personen moeten voldoen.

3. Doelbinding

35. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

36. De doeleinden worden stuk per stuk vermeld voor de verschillende verwerkingen. Zie onder het luik “minimale gegevensverwerking”.
37. De volgende doeleinden worden in de adviesvraag verduidelijkt voor het Activiteitensysteem:
- “ACSY (voluit: Activiteitensysteem) is een web gebaseerde, digitale toepassing met als doel het vlot en eenvoudig beheren van inschrijvingen en het makkelijk opmaken van deelnemerslijsten voor groepsaanbod georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap in de gevangenissen in Vlaanderen en Brussel. ACSY is ontwikkeld in opdracht van de coördinerende administratie in het kader van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden.”*
38. De doeleinden zijn welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
39. De VTC is van oordeel dat het doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

40. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
41. De verwerkingsverantwoordelijkheid werd toegewezen in het decreet.

5. Minimale gegevensverwerking

42. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
43. De **categorieën betrokkenen** worden vermeld in het Ontwerp:
- de gedetineerden die hulp- en dienstverlening krijgen;
  - personen die deel uitmaken van het netwerk van de gedetineerden: met netwerk wordt hier bedoeld: familie en ondersteunende figuren (artikel 6 van het Ontwerp).
44. De VTC stelt zich de vraag of er ook geen gegevens worden verwerkt van (het personeel van) de partijen hierna aangeduid als ontvangers.
45. De **categorieën van persoonsgegevens** worden systematisch en exhaustief aangeduid per verwerking/doeleinde zoals ook de **ontvangers** ervan en dit wordt voor elk gegeven verantwoord (met voorbeelden) in de nota aan de Vlaamse Regering (zie Ontwerp en nota). Het betreft volgende doeleinden en ontvangers:
- in het kader van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening⁸ (zie artikel 2, §1 van het Ontwerp) voor volgende ontvangers:
    - de actoren;
    - de beleidscoördinatoren;
    - de trajectbegeleiders⁹;

---

⁸ Gedefinieerd als: “6° praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening: het organiseren en registreren van de inschrijvingen van gedetineerden voor het aanbod;”

⁹ Gedefinieerd als: “7° trajectbegeleider: een personeelslid van het centrum voor algemeen welzijnswerk dat de functie trajectbegeleiding, vermeld in artikel 12, tweede lid, 2°, van het decreet van 8 maart 2013, uitoefent.”

- de organisatieondersteuners¹⁰.
- voor de deelnemerslijsten (zie artikel 2, §2 van het Ontwerp) die aan de penitentiaire administratie worden bezorgd voor de veiligheidstoets bij het selecteren van gedetineerden voor een bepaald aanbod en voor het begeleiden van gedetineerden vanuit hun cel naar de activiteit;
- voor de aanwezigheidslijsten (zie artikel 2, §2 van het Ontwerp) die aan de penitentiaire administratie worden bezorgd voor het betalen van tegemoetkomingen aan gedetineerden indien zij een bepaald (opleidings)aanbod volgen;

In artikel 3 wordt verduidelijkt welke gegevens door de trajectbegeleider en door elke actor kunnen worden verwerkt:

voor de trajectbegeleiders en actoren in het kader van de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening (zie artikel 3 van het Ontwerp): de gegevens vermeld in artikel 2, §1 en een beperkte set van detentiespecifieke gegevens die implicaties hebben voor het hulp- en dienstverleningstraject dat met de gedetineerde wordt uitgewerkt. De gegevens betreffende de detentie worden verwerkt om de hulp- en dienstverlening op het individuele juridische traject (voor en na detentie) van de gedetineerde af te stemmen. Deze gegevens worden door de actor of trajectbegeleider die instaat voor de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening verkregen bij de penitentiaire administratie via de SIDIS-Suite (of bij de gedetineerde).

In de nota wordt er aan herinnerd de gegevens toereikend moeten zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, conform artikel 5.1.a van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

De persoonsgegevens waarvan sprake in artikel 4 en 5 worden verwerkt met het oog op de integrale en geïntegreerde hulp- en dienstverlening op maat van de gedetineerde voor de relevante levensdomeinen. Deze gegevens worden verkregen via de gedetineerde zelf, met uitzondering van de gegevens over het gerechtelijk verleden (deze laatste worden verkregen via de penitentiaire administratie):

- *bijkomend (t.o.v. artikel 3) voor de trajectbegeleiders* met het oog op onthaal, vraagverheldering, psychosociale begeleiding en doorverwijzing enerzijds en op het opstellen van een individueel hulp- en dienstverleningsplan en de opvolging daarvan (zie artikel 4, §1¹¹). De nota verduidelijkt dat ze hiervoor een uitgebreide set aan persoonsgegevens van een gedetineerde (kunnen) verwerken en dat ze hiervoor het registratiesysteem van de centra voor algemeen welzijnswerk gebruiken (We Client).
- *bijkomend voor de actoren* met het oog op de inschrijving van gedetineerden bij onderwijsinstellingen en met het oog op begeleiding van individuele leertrajecten (zie artikel 5, §1). De inschrijvingen voor het onderwijsaanbod in groep tijdens de detentie, worden (in het kader van de praktische organisatie van het aanbod, zie supra) ook verwerkt in het digitaal systeem ACSY.
- *bijkomend voor de actoren* die belast zijn met de hulp- en dienstverlening in het kader van tewerkstellingsdoeleinden, met het oog op begeleiding van de gedetineerde naar werk en de voorbereiding daarvan (artikel 5, §2);
- *bijkomend voor de actoren* die zorgvoorzieningen zijn met het oog op het aanbieden van geestelijke gezondheidszorg aan gedetineerden tijdens detentie (artikel 5, §3)¹²;
- *bijkomend voor actoren* die belast zijn met de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het kader van therapeutische doeleinden met het oog op toeleiding van gedetineerden naar gezondheidszorg, inclusief verslavingszorg, na de detentie (artikel 5, §3);

---

¹⁰ Gedefinieerd als: “5° organisatieondersteuner: een persoon als vermeld in artikel 9, §1, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, die conform artikel 9, §3, van het voormelde besluit taken op zich neemt met betrekking tot de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening;”

¹¹ (er is geen §2)

¹² Deze opdracht wordt momenteel opgenomen door Tandem. Tandem staat voor “toeleiding en aanmelding na detentie en meer”. Dit aanbod wil alle gedetineerden met een geestelijk gezondheidsprobleem helpen met het vinden van de gepaste zorg- en hulpverlening na hun detentie.

- *bijkomend voor de actoren* die belast zijn met de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het kader van de handicapspecifieke ondersteuning van personen met een handicap of een vermoeden van handicap, met het oog op het organiseren van de voormelde ondersteuning tijdens en na de detentie;
  - in het kader van individueel aangeboden hulp- en dienstverlening kunnen de *trajectbegeleiders en de actoren*, vermeld in artikel 5, §3 en §4, ook beperkte persoonsgegevens verwerken van personen die deel uitmaken van het netwerk van de gedetineerden (artikel 6).
46. In de adviesvraag wordt verduidelijkt dat om over correcte gegevens van de gedetineerde te beschikken, er een connectie gemaakt wordt met de SIDIS-suite – de gegevensbank van de penitentiaire administratie (cfr. de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie, modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank). Het directoraat-generaal penitentiaire inrichtingen (DG EPI) beschikt over de volledige identificatiegegevens van de gedetineerden. In het kader van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening worden enkel gegevens die hiervoor noodzakelijk zijn gebruikt: de naam en voornaam van de gedetineerde en zijn rijksregisternummer. Het rijksregisternummer is standaard niet zichtbaar in ACSY Daarnaast worden gegevens gebruikt m.b.t. het verblijf van de gedetineerde in de gevangenis (zijn of haar celnummer, zijn of haar identificatienummer in de gegevensbank van de penitentiaire administratie, en of hij of zij aanwezig is in de gevangenis of niet (= status aanwezigheid in de gevangenis)).
47. Voor het gebruik van de identificatiegegevens worden ook volgende verklaringen gegeven:
- Als een actor op papier de toestemming van de gedetineerde gekregen heeft om zijn rijksregisternummer te consulteren kan deze het rijksregisternummer bekijken. De onderwijssector heeft in zijn regelgeving een toestemming om het rijksregisternummer te verwerken. De onderwijssector heeft geen papieren toestemming van de gedetineerde nodig.
  - Het identificatienummer van de gegevensbank van de penitentiaire administratie is een uniek identificatienummer van de gedetineerde in de gevangenis. Dit nummer wordt – indien nodig – gebruikt voor de unieke identificatie van de gedetineerden door bijvoorbeeld de actoren die geen toestemming hebben om het rijksregisternummer te gebruiken;
  - Het openbaar veiligheidsnummer van de Dienst Vreemdelingenzaken (OV-nummer) is nodig om in dialoog te gaan met instanties zoals de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen over bijvoorbeeld de mogelijke toekenning van een recht op verblijf. Niet alle gedetineerden hebben immers een rijksregisternummer (RRN) of identificatienummer van de sociale zekerheid (INSZ). Het OV-nummer is een dossiernummer dat elke niet-Belg die in België verblijft krijgt, als referentie- of dossiernummer en dat gebruikt wordt door de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.
  - De fatikken¹³ die in ACSY werken, hebben geen toegang tot het rijksregisternummer.
48. Onder voorbehoud van de vraag hiervoor gesteld, is de VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking wat categorieën betrokkenen en persoonsgegevens betreft.
49. Hierna wordt verder (zie hiervoor en luik 2) ingegaan op de toegang tot de gegevens.
50. De adviesvraag bevat volgende uitleg:
- “Per gevangenis wordt lokaal bepaald welke medewerkers in ACSY werken. Doorgaans gaat het om de leden van het coördinatieteam (zoals vermeld in artikel 11 van het decreet van 8 maart 2013): beleidscoördinator, organisatieondersteuner, onderwijscoördinator, medewerker van de leerwinkel, sport en cultuurfunctionaris, bibliotheekmedewerker. Daarnaast is er ook een mogelijkheid voorzien zodat werkende gedetineerden met een vertrouwensfunctie (“fatikken” genaamd) ingeschakeld*

---

¹³ Gedetineerde met een ondersteunende functie (betaalde arbeid) voor het gevangenispersoneel. Mogelijke taken van fatiks: helpen bij etensbedeling, onderhoud van de gangen en gemeenschappelijke lokalen, binnendragen van leveringen, organisatie van sportactiviteiten, ...

worden en toegang hebben tot ACSY voor logistieke en administratieve ondersteuning van de activiteiten.”

“ACSY wordt niet gebruikt voor de organisatie van individueel aanbod (cfr. hierboven: dit verloopt over het algemeen via schriftelijke rapportbriefjes). In een aantal gevangenissen hebben trajectbegeleiders wel toegang tot ACSY. Die toegang gebruiken ze dan in functie van de toeleiding en aanmelding van gedetineerden voor het groepsaanbod in hun gevangenis. Concreet kunnen de trajectbegeleiders het groepsaanbod dat gepland is in de lokale gevangenis bekijken en op zoek gaan naar groepsaanbod dat aansluit bij de noden en behoeften van de gedetineerde. Ze kunnen de gedetineerde ook kandidaat stellen voor dit specifieke groepsaanbod. De toegang van de trajectbegeleiders tot ACSY wordt beslist in het lokale coördinatieteam van de gevangenis in afstemming met het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW).”

51. In ACSY zijn verschillende rollen voorzien: bovenlokaal beheerder, lokaal beheerder, invoerder plus en invoerder min. Hiertoe is een gepast toegangsbeheer uitgewerkt via het toegangs-en gebruikersbeheer van de Vlaamse Overheid.

52. Voor de mededelingen wordt een onderscheid gemaakt tussen de praktische organisatie en de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening:

“Art. 9. Als verschillende beleidscoördinatoren, trajectbegeleiders, organisatieondersteuners of actoren betrokken zijn bij de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening, kunnen ze onderling gegevens uitwisselen die kaderen in de doeleinden, vermeld in artikel 2.

Als verschillende trajectbegeleiders of actoren betrokken zijn bij de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening, kunnen ze over de betrokken gedetineerde onderling gegevens uitwisselen die kaderen in de doeleinden, vermeld in artikel 3, 4 en 5. Voor de doeleinden, vermeld in artikel 4 en 5, kan dat alleen als de gedetineerde daarmee instemt.”

53. De nota verduidelijkt dat de rechtsgrond voor de verwerking zwaarwegend algemeen belang is, maar dat als extra waarborg wanneer gegevens uitgewisseld worden over meerdere partners bij de individueel aangeboden hulp- en dienstverlening, de instemming van de gedetineerde moet zijn verkregen. Wat de praktische organisatie betreft kan de gedetineerde nooit helemaal vrij instemmen dat zijn gegevens worden gedeeld, aangezien het niet verlenen van de instemming betekent dat een gedetineerde niet zou kunnen deelnemen aan een groepsactiviteit of een individueel gesprek.

54. In het Ontwerp wordt dus specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal ook rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

55. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

56. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

57. De **bewaartermijn** werd bepaald in het decreet.

6. Juistheid

58. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

59. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

60. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
61. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 60, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.
62. Artikel 8 van het Ontwerp legt transparantieverplichtingen op aan de verschillende partijen inzake de rechten van de betrokkenen:
- “Art. 8. Iedere beleidscoördinator, trajectbegeleider, organisatieondersteuner en actor informeert de betrokken gedetineerde en, in voorkomend geval, de betrokken persoon die deel uitmaakt van het netwerk van de gedetineerde van wie de persoonsgegevens worden verwerkt op gepaste wijze over hun rechten in het kader van de verwerking van persoonsgegevens conform de op hen toepasselijke regelgeving”.*
63. In artikel 7 wordt een centraal aanspreekpunt voor het uitoefenen van de rechten ingesteld, met name de beleidscoördinator. De VTC beoordeelt dit positief.
- Art. 7. De gedetineerde en, in voorkomend geval, de persoon die deel uitmaakt van het netwerk van de gedetineerde, kunnen zich voor de uitoefening van hun rechten, vermeld in hoofdstuk III van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), wenden tot de beleidscoördinator, die als aanspreekpunt fungeert voor de gedetineerde of persoon die deel uitmaakt van het netwerk in het kader van de voormelde rechten.*
64. De nota zegt hierover het volgende:
- “Dit artikel verduidelijkt wie deze rol van centraal aanspreekpunt op zich neemt binnen de netwerkorganisatie van de hulp- en dienstverlening, met name de beleidscoördinator. De beleidscoördinator heeft een centrale rol in het geheel van het hulp- en dienstverleningsnetwerk en is de algemene contactpersoon voor hulp- en dienstverleningsactoren, voor de penitentiaire administratie en voor gedetineerden en hun directe sociale omgeving. Daarnaast werkt de beleidscoördinator voor de coördinerende administratie, die ook verantwoordelijk is voor het digitaal systeem. De beleidscoördinator zal de betrokken actor aanspreken op vraag van de gedetineerde of persoon uit diens netwerk, teneinde diens verzoek in te willigen. Elke actor is immers verantwoordelijk voor de verwerking van gegevens in zijn eigen systemen (zie supra). Indien de vraag van de gedetineerde betrekking heeft op de verwerking van gegevens in het digitaal systeem, zal de beleidscoördinator de vraag zelf opvolgen (als vertegenwoordiger van de coördinerende administratie). De beleidscoördinator behoeft hiervoor geen toegang tot de gegevens op zich.”*
65. De VTC waardeert de zorg die aan het toekennen van een centraal aanspreekpunt werd besteed en het feit dat ook rekening gehouden wordt met de personen uit het netwerk van de gedetineerde.

8. Beveiligingsmaatregelen

66. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
67. De VTC wijst erop dat aangezien het om veel categorieën delicate gegevens/ bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid. Dit geldt in het bijzonder ook voor de ICT-middelen (inclusief bewustmaking en training) die ter beschikking zijn voor de personen die instaan voor de effectieve hulp- en dienstverlening en mogelijk veel mobiel werken.
68. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
  - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
  - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
  - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
69. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁴ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁵ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁶ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁷.
70. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁸.
71. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten::
- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
  - aanstellen van een DPO door de verwerker;
  - aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.
72. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁹.

---

¹⁴ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁵ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁶ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁷ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁸ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁹ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

73. In artikel 10, eerste lid wordt aan de bevoegde minister de opdracht gegeven om de beveiliging van de verzending van gegevens naar het digitale systeem te bepalen.

“Art. 10. [...] De Vlaamse minister, bevoegd voor de coördinatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden, bepaalt het verloop van de toekenning van toegangsrechten tot het digitale systeem en de beveiliging van de verzending van gegevens naar het digitale systeem in dat kader.”

74. Artikel 10, laatste lid van het Ontwerp geeft opdracht aan de minister om de werking en de beveiliging van het digitaal systeem te beschrijven.

“Art. 10. [...]

De Vlaamse minister, bevoegd voor de coördinatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden bepaalt de werking en de beveiliging van het digitale systeem.”

75. De VTC beoordeelt het positief dat deze beveiligingsmaatregelen worden opgenomen in een ministerieel besluit zodat het voor alle partijen duidelijk is wat de regels hiervoor zijn.

III. BESLUIT

76. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde ontwerp zeer grondig is uitgewerkt en gedocumenteerd en voldoende waarborgen kan bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat

- minstens in de nota te verduidelijken welke aan welke vertrouwelijkheidsgaranties de aangewezen personen moeten voldoen (luik 2);
- nagegaan wordt of er ook geen gegevens verwerkt worden van (het personeel van) de partijen aangeduid als ontvangers (luik 5);
- de transparantiemaatregelen worden uitgewerkt (luik 7);
- bijzondere aandacht wordt besteedt aan de beveiliging met aandacht voor de punten daarover hiervoor vermeld (luik 8);

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-01-19 10:34:46 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

